

Borging duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit in projecten

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Roos van Rhijn, adviseur duurzaamheid, programma
directie HWBP

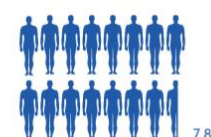
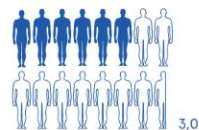
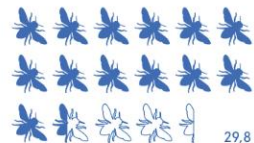
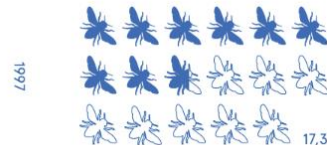
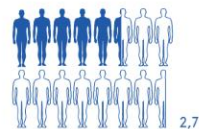
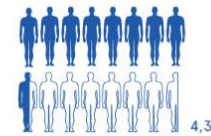
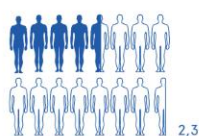
Waarom werken we hieraan?

JAAR

AANTAL SOORTEN
xx,x miljoen

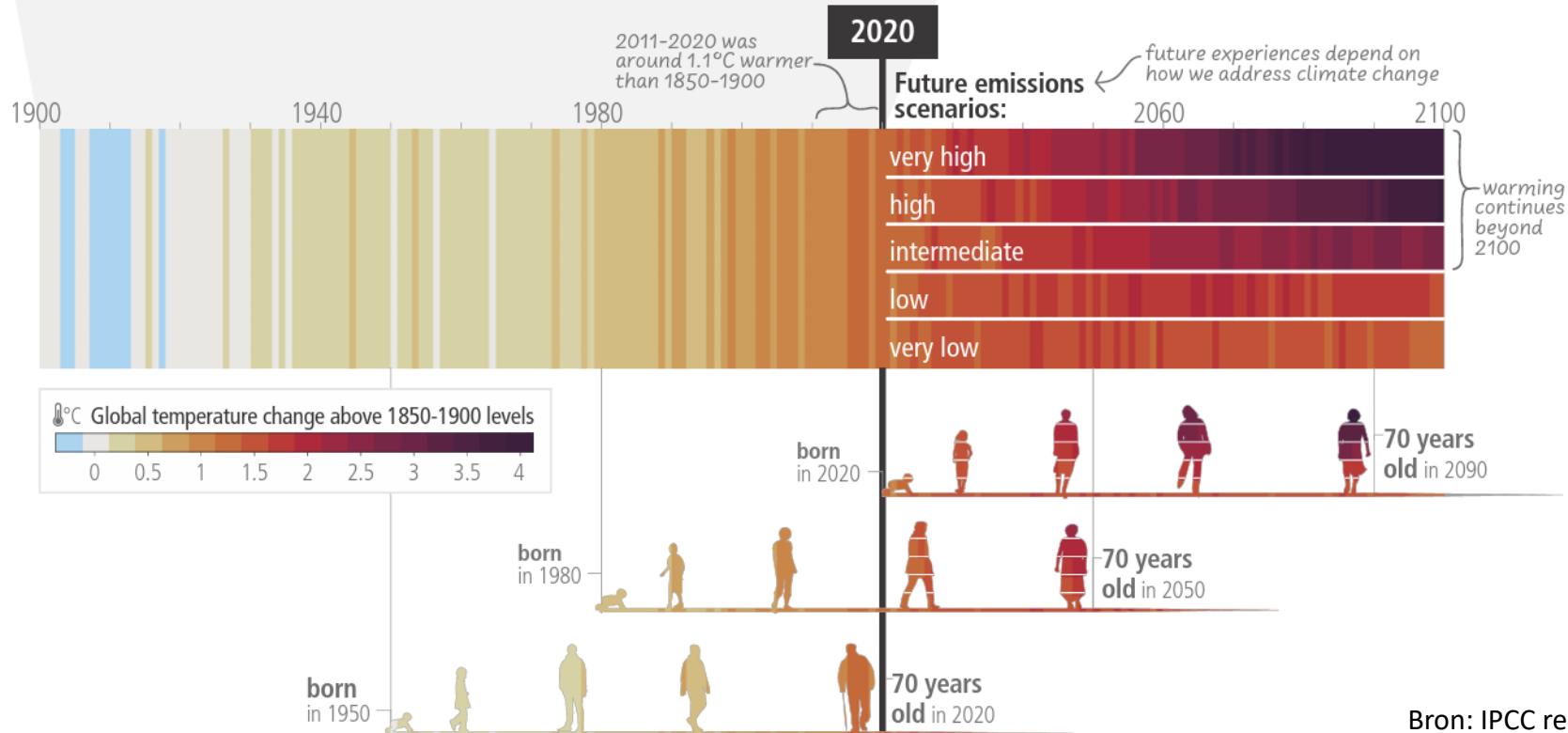
AANDEEL WILDERNIS
%

AANTAL MENSEN
xx,x miljard

Waarom werken we hieraan?

c) The extent to which current and future generations will experience a hotter and different world depends on choices now and in the near term

Wat is de opgave?

Ministerie IenW

2030: streven klimaatneutrale en circulaire GWW

Klimaatwet

2030: 49% - 55% CO₂-reductie t.o.v. 1990
2050: 95% CO₂-reductie t.o.v. 1990

Unie van Waterschappen

2025: Energieneutraal
2035: Klimaatneutraal

Stikstof

Europese commissie

Biodiversiteitsstrategie
Kwantitatieve natuurherstel doelen
Verslechteringsverbod buiten Natura2000

Ministerie IenW

Water en bodem sturend

- Integraal en gebiedsgericht als standaard
- Meerlaagsveiligheid
- Toekomstgericht/ langetermijn belangrijk

Grondstoffenakkoord 2017

2023: 100% circulair uitvragen
2030: 100% circulair aanbesteden
2030: 50% reductie primair grondstof gebruik
2050: 100% circulair

PFAS

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Prioriteit: ruimte voor klimaatadaptie en energietransitie

Afwegingsprincipes

- Combineren boven enkelvoudig
- Kenmerken en identiteit
- Afwentelen voorkomen

Wat willen we bereiken?

- Programmaplan HWBP 2019-2023:

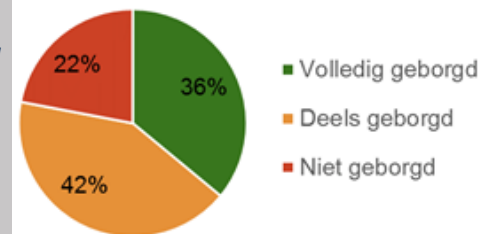
“In 2023 zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit structureel geborgd in de HWBP-projecten en sluiten aan op de doelen en eisen van de Omgevingswet en geven invulling aan actuele ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid rond onder meer het Klimaatakkoord.”

- Alliantie-aanpak duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit vastgesteld Programmabestuur HWBP 28 september 2023

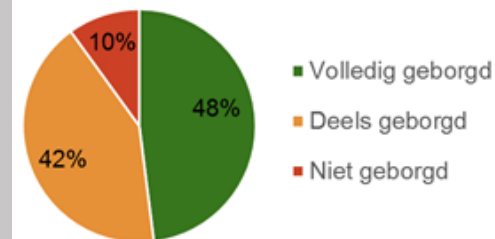
“Projecten helpen in hun transitie naar klimaatneutrale en circulaire dijkversterkingen met ruimtelijke kwaliteit.” Dit betekent:

- *Werken aan volledige borging*
- *Negatieve impact zoveel mogelijk te verminderen en monitoren;*
- *Gevolgen op programma, als gevolg van onvoldoende ruimte voor de dijkversterkingen en milieu- en natuurproblemen, beperken.*

Borging duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit 2020

Borging duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit 2023

Hoe werken we hier aan?

- Ondersteuning aan projecten met kennis en expertise
- Kennis en ervaringen delen
- Duidelijkheid over wat subsidiabel is
- De gedrevenheid van dijkwerkers benutten en krachten bundelen
- Duurzaamheidsbeleid vertalen naar toepassing voor HWBP-projecten
- Op programmaniveau anticiperen op risico's van wet- en regelgeving
- Bijdragen aan nieuw ruimtelijk beleid en landelijke programma's

Hoe werken we hier aan?

- Roadmap duurzame dijken
- Kennis bijeenkomsten
- Inhoudelijk advies in begeleidingsteam
- Toetsingskaders opstellen subsidiabiliteit
- Samenwerking HWBP-PAGW
- Duurzame innovaties begeleiden

De Roadmap duurzame dijken

VERKENNING

Definitiefase/Startfase

Analyse en beoordelingsfase: Ontwikkeling alternatieven

Besluisfase: Vaststellen Voorkeursalternatief

Interne opdrachtvorming

a. Binnen het IPM team verantwoordelijke n aanwijzen

b. Ambassadeur voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit aanstellen

c. Ambities uit richting gevende opdracht uitwerken, actualiseren en vertalen in de opdracht voor Verkenning

d. Opdracht voor de Verkenning vaststellen

Organiseren van expertise

a. Doelen, expertise en gunningscriteria voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit in aanbesteding adviesbureau opnemen

b. Landschapsarchitect en duurzaamheidsadviseur inschakelen

c. Regelen van aanvullende expertise nodig voor realisatie van de gestelde doelen

d. Bewustwording creëren bij gehele projectteam

Plan van Aanpak Verkenning

a. Per duurzaamheidsthema van de duurzaamheidsroos (meetbare) doelen formuleren

b. Verantwoordelijkheid en expertise per thema vastleggen

c. Vastleggen hoe verantwoording, sturing en besluitvormingsproces er uitziet

d. Verwerken uitkomst voorgaande stappen in het Plan van Aanpak Verkenning

Duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit integraal meenemen in het ontwerpproces

a. Vastgestelde doelen vertalen naar ontwerp- en technische uitgangspunten

b. Integraal afweegkader opstellen waarin criteria zijn opgenomen op basis van de vastgestelde doelen

c. Omgeving informeren over de doelen op het gebied van duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit

d. Onderzoek doen

e. Integraal ontwerpen obv de ontwerpuitgangspunten

g. Integrale afweging maken m.b.v. het afweegkader (zeef 1/zeef 2)

f. Inzichtelijk maken hoe de bouwstenen/alternatieven scoren op de doelen

h. Opnemen in duurzaamheidsrapportage

Oogst duurzaamheid: balans opmaken duurzaamheid VKA

a. Bepaal hoe het VKA scoort op ruimtelijke kwaliteit

b. Bepaal hoe het VKA scoort op circulariteit

c. Bepaal hoe het VKA scoort op Energie&Klimaat

d. Vastleggen oogst in duurzaamheidsrapportage

Vooruitkijken naar de Planuitwerking

a. Aangescherpte doelen en vervolgacties voor Planuitwerking formuleren

b. (Ontwerp)uitgangspunten en inrichtingprincipes voor uitwerking VKA vastleggen

c. Evaluatie van tegemoetkoming-/nakomen vastgestelde ambities en doelen

d. Hoofdkeuzes voor de marktbenadering vanuit DZH en RKK vastleggen

e. Voorsorteren op duurzame uitvoering

TOETSINGSKADER EMISSIELOOS BOUWEN 2022

1. Heeft het project er
alles aan gedaan om
emissies te reduceren?

NEE

JA

2. Is de ambitie niet hoger dan
de reductielijn van de Routekaart
voor koploperprojecten?

NEE

Is de inzet
bijzonder
doelmatig?

NEE

3. Is de inzet nodig vanwege
stikstof/fijnstof

JA

NEE

4. Is de inzet transparant
en herleidbaar?

NEE

JA

5. Is de inzet doelmatig
en marktconform?

NEE

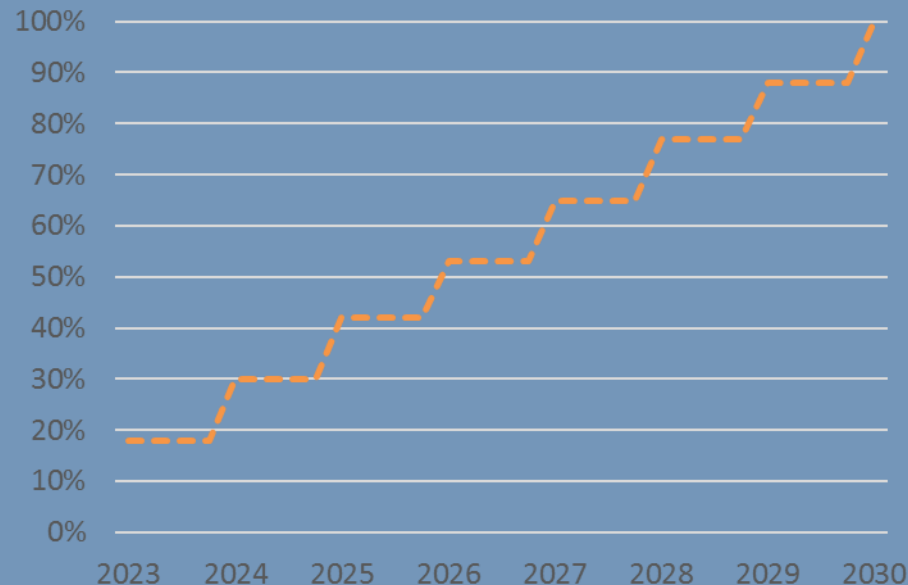
De inzet is subsidiabel

JA

Alles overwegende: zijn
in de aanvraag
voldoende onderbouwde
argumenten
opgenomen?

NEE

Geen rechtmatige basis
voor subsidie

Samenwerking HWBP-PAGW

Duurzame innovaties

- Duurzaamheidsdashboard
- Efficiënte en doelmatige laad infrastructuur
- Zetsteen van baggerspecie
- Dijken en natuur
- Future dikes
- Waterveiligheidslandschappen
- Circulaire dijkversterking Grebbedijk
- DuboCalc voor dijkversterkingen
- Toepassen gebiedseigengrond

Vragen?

